

Forslag til forespørgselsdebat om, hvilke fordele og ulemper, der er ved at demilitarisere Grønland

(Medlem af Inatsisartut, Anna Wangenheim, Demokraterne)

Svarnotat

(Naalakkersuisoq for Udenrigsanliggender, Erhverv og Handel)

1. behandling

Naalakkersuisut takker medlem af Inatsisartut, Anna Wangenheim, Demokraterne, for forslaget til en forespørgselsdebat om, hvilke fordele og ulemper, der er ved at demilitarisere Grønland.

Det er nemlig korrekt, at det ingen hemmelighed er, at der er stormagts interesser i hele det arktiske område. Det er et nyt situationsbillede, en ny verden, en verden præget af stormagtskonkurrence, pandemier, klimaforandringer og krig i Europa.

Det er derfor vigtigt, at vi, det folk i Kongeriget der bor i Arktis, gør os tanker om hvad vores rolle er. Det er vigtigt, at vi reflekterer over hvad og hvordan vi vil bidrage til det situationsbillede.

Naalakkersuisut ønsker at fastholde Arktis som et lavspændingsområde. Men det er udfordrende i dag, når Rusland forbryder sig mod international ret og orden. Det har været nødvendigt for Grønland at vise, at vi ikke kan acceptere brud på andre landes suverænitet. Her har vi for første gang politisk udtrykt, at vi vil deltage på lige fod med vores allierede og indføre sanktioner mod Rusland. Loven der skal gøre det muligt er netop stemt igennem under denne samling.

USA er militært tilstede i Grønland. Via forsvarsaftalen af 1951 garanterer USA for forsvaret af Grønland. Denne garanti, har Naalakkersuisut ikke planer om at ændre på. Her skal det understreges at Naalakkersuisut fortsat arbejder for, at borgerne i vores land ikke længere blot placeres som tilskuere. Det er dog ikke ensbetydende med, at vi skal opruste i Arktis. Der skal ikke være væbnet konflikt i Arktis. Det er meget vigtigt, at vi fortsat minder resten af verden om, at Arktis er lavspændingsområde og at det aldrig skal være et område med væbnet konflikt. Det er blevet endnu vigtigere at minde resten af verden om, at Ilulissat-erklæringen som blev underskrevet af de arktiske kyststater i 2008 og som blev genbekræftet i 2018, eksisterer. Vi lever i Arktis og får efterkommere her – Arktis skal altid være et sted hvor lande fredeligt kan finde løsninger på emner, der kan være konfliktfyldte.

Risikoen for væbnet konflikt stiger, når der er væbnede styrker. Vi vil fra Grønland være med til at reducere den risiko ved at fokusere på hvad der rent faktisk er af trusler mod vores land og vores folk, når vi snakker om forsvar og forsvarsudvikling.

Indenfor de seneste fire år er det blevet tydeligt, hvad det er der truer vort folk: klimaforandringer og pandemier. Hvert år oplever vi flere naturbrande i Grønland, og forskerne melder at ekstreme vejrhændelser kun bliver hyppigere. Vi så hvor sårbart vores el- og teleinfrastruktur var under stormen i december. Det er endnu uvist, om ændringer i permafrosten pga. klimaforandringerne vil øge sandsynligheden for, at der sker fjeldskred i Karrat Fjord-området, men det kan ikke udelukkes at der sker flere fjeldskred pga. klimaforandringer. Hvis man vil være realistisk om at forsvare vort land og vort folk, så skal man også være realistisk når man kigger på hvad det er der truer ”freden” i Grønland. Derved kan man med den forståelse virkelig arbejde på at forsvare vores land. Det kræver en kystvagt, det kræver et øget brandberedskab og generelt øget lokalt beredskab, det kræver bedre infrastruktur og det kræver bedre overvågning. Dette er også reflekteret i det netop indgåede aftale om arktisk kapacitetspakke.

Med disse ord ønsker jeg en god og aktiv debat på dette meget vigtige område.